

1. Kroz cijev kružnog poprečnog presjeka te promjera $d = 0,17$ m protječe $29 \text{ m}^3 \text{ h}^{-1}$ vode ($\rho = 1000 \text{ kg m}^{-3}$, $\eta = 10^{-3} \text{ Pa s}$). Dužina cijevi jest 73 m. Odredite pad tlaka u cijevi.
2. Kroz cijev promjera 0,04 m protječe $1,5 \times 10^{-4} \text{ m}^3 \text{ s}^{-1}$ kapljevine ($\rho = 1200 \text{ kg m}^{-3}$, $\eta = 1,2 \text{ Pa s}$). Odredite:
  - a) Pad tlaka po dužinskom metru cijevi,
  - b) Smično naprezanje na zidu cijevi,
  - c) Brzinu u osi cijevi,
  - d) Radijalni položaj ovojnice u kojoj je lokalna brzina jednaka srednjoj brzini strujanja.
3. Izračunajte potrebnu snagu pumpe za transport $35 \text{ m}^3 \text{ h}^{-1}$ kapljevine (gustoće 1567 kg m^{-3} i viskoznosti 2,1 cP) na visinsku razliku od 4,2 metara. Cjevovod je dugačak 32 metara. Djelotvornost pumpe je 0,87. Tlačni i nasisni vod kružnog su poprečnog presjeka, jednakih promjera, 0,05 m te jednakih *apsolutnih* hrapavosti $1 \times 10^{-5} \text{ m}$. U cjevovod su ugrađena 6 ventila ($\zeta = 1,5$) i 5 koljena ($\zeta = 0,4$). U nasisnom vodu je podtlak od 0,35 bara, a u tlačnom pretlak od 2,8 bara.
4. Pumpa crpi $550 \text{ dm}^3 \text{ h}^{-1}$ vode gustoće $999,7 \text{ kg m}^{-3}$ i kinematičke viskoznosti $1,3 \times 10^{-6} \text{ m}^2 \text{ s}^{-1}$ i diže je do dna rezervoara u kojem je površina vode prosječno 53 m iznad nivoa rijeke. Cijevni vod je po cijeloj svojoj duljini (170 m) promjera 3". Kolika je snaga pumpe djelotvornosti 55 %? Pretpostavljeno je da su tlakovi na nivou rijeke i rezervoara jednaki.
5. Odredite tlak na izlazu iz cjevovoda dužine 25 m, promjera 0,05 m kojim protječe $2,3 \times 10^{-3} \text{ m}^3 \text{ s}^{-1}$ vode gustoće $\rho = 1000 \text{ kg m}^{-3}$ te dinamičke viskoznosti $\eta = 8 \times 10^{-4} \text{ Pa s}$. Relativna hrapavost cijevi jest $\varepsilon/d = 2 \times 10^{-4}$. Na ulazu u cjevovod tlak iznosi 1,6 bara. U cjevovod su ugrađeni armaturni elementi kako slijedi: 3 ventila ($\zeta_v = 4,1$) i 2 koljena ($\zeta_k = 1,7$).
6. Cjevovodom promjera $d = 0,1$ m protiče $20 \text{ m}^3 \text{ h}^{-1}$ vode gustoće $\rho = 1000 \text{ kg m}^{-3}$ i viskoznosti $\eta = 1 \text{ cP}$. Ukupna dužina cjevovoda je 100 m, a ukupni otpori armaturnih elemenata iskazani su ekvivalentnom dužinom cijevi i iznose 20 m. Odredite pad tlaka u cjevovodu.